

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE

627

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 28. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 27. travnja i 11. svibnja 2016. godine, i na 19. sjednici Doma naroda, održanoj 27. svibnja 2016. godine, usvojila je

**ZAKON
O ŠTRAJKU ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA
BOSNE I HERCEGOVINE**

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet i cilj zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuje se pravo zaposlenih na štrajk u institucijama Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: zaposleni), postupak, uvjeti i način organiziranja štrajka, prava i obveze zaposlenih i poslodavca za vrijeme štrajka.
- (2) Cilj ovoga zakona je urediti međusobna prava i obveze zaposlenih i poslodavca u vezi sa štrajkom.

Članak 2.

(Definicija štrajka)

- (1) Štrajkom, u smislu ovoga zakona, smatra se organizirani prekid rada zaposlenih radi ostvarivanja i zaštite njihovih ekonomskih i socijalnih interesa i prava iz radnog odnosa i na temelju rada.
- (2) Štrajk upozorenja može se organizirati kao privremeni prekid rada, koji predstavlja upozorenje poslodavcu na loše stanje ekonomskih i socijalnih interesa zaposlenih.
- (3) Štrajk solidarnosti može se organizirati kao podrška sindikata zaposlenih kod jednog poslodavca štrajku zaposlenih kod drugog poslodavca.

Članak 3.

(Značenje pojedinih izraza)

- (1) Izrazi koji se koriste u ovome zakonu imaju sljedeće značenje:
 - a) *institucije Bosne i Hercegovine* su institucije koje su osnovane Ustavom Bosne i Hercegovine, zakonom ili drugim propisom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: institucije BiH);
 - b) *poslodavac* je institucija BiH;
 - c) *zaposlenik* je fizička osoba zaposlena kod poslodavca sukladno važećim propisima o radu;
 - d) *štrajkački odbor* označuje ovlaštene predstavnike sindikata koji, u ime sindikata, pregovaraju, organiziraju i vode štrajk;
 - e) *organizator štrajka* označuje sindikat propisan Zakonom o radu u institucijama Bosne i Hercegovine.
- (2) Izrazi koji su, zbog preglednosti, dani u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

POGLAVLJE II. NAČELA

Članak 4.

(Dobrovoljnost)

- (1) Zaposleni slobodno i dobrovoljno odlučuju o svome sudjelovanju u štrajku organiziranom u skladu s ovim zakonom.
- (2) Zaposlenik ne može biti spriječen niti prisiljen da sudjeluje u štrajku.

Članak 5.

(Iznimka od prava na štrajk)

Pravo na štrajk zaposlenih u određenim institucijama BiH može biti ograničeno samo na temelju posebnog zakona.

Članak 6.

(Zabrana sprječavanja rada zaposlenih koji ne sudjeluju u štrajku)
Zabranjeno je ometati i sprječavati zaposlenika koji ne sudjeluje u štrajku da radi, kao i ometati i sprječavati zaposlenika da pristupi radnom mjestu kod poslodavca.

Članak 7.

(Zaštita zaposlenika zbog sudjelovanja u štrajku)

Zaposlenik koji sudjeluje u štrajku organiziranom u skladu s ovim zakonom ne može biti stavljen u nepovoljniji položaj u odnosu na druge zaposlene zbog organiziranja ili sudjelovanja u štrajku, ne čini povredu službene ili radne dužnosti, niti može biti pozvan na odgovornost zbog svoga sudjelovanja u štrajku.

Članak 8.

(Nenanošenje štete imovini poslodavca)

Štrajk se organizira na način kojim se ne nanosi šteta imovini poslodavca.

POGLAVLJE III. RJEŠAVANJE SPORA

Članak 9.

(Rješavanje spora)

Nakon najave štrajka, sukladno odredbama ovoga zakona, organizator štrajka i poslodavac trebaju pokušati sporazumno riješiti spor.

Članak 10.

(Miro rješavanje spora)

- (1) Ukoliko u neposrednim pregovorima, u skladu s odredbama članka 9. ovoga zakona, nije riješen nastali spor, zaposleni i poslodavac obvezno povjeravaju rješavanje spora posebnom vijeću za mirno rješavanje nastalog spora.
- (2) Vijeće za mirno rješavanje spora imenuje štrajkački odbor, s jedne strane, i poslodavac, s druge strane, za svaki pojedinačni spor zaposlenih i poslodavca i ima jednak broj predstavnika poslodavca i predstavnika zaposlenih.
- (3) Vijeće za mirno rješavanje spora dužno je u roku od sedam dana od dana imenovanja strankama u sporu dostaviti prijedlog za rješavanje spora ili konstatirati da mirno rješavanje spora nije uspjelo.
- (4) Stranke u sporu dužne su u roku od tri dana od dana dostavljanja očitovati se o tome prihvaćaju li ili ne prihvaćaju prijedlog vijeća za mirno rješavanje spora.
- (5) Ako stranke u sporu prihvate prijedlog vijeća za mirno rješavanje spora iz stavka (4) ovoga članka, on postaje obavezujući i za zaposlene i za poslodavce.

POGLAVLJE IV. ORGANIZIRANJE ŠTRAJKA

Članak 11.

(Mjesto organiziranja štrajka)

Štrajk se može organizirati prekidom rada na radnom mjestu i okupljanjem zaposlenih u prostorijama ili ispred sjedišta poslodavca.

Članak 12.

(Štrajk upozorenja i štrajk solidarnosti)

- (1) Štrajk upozorenja i štrajk solidarnosti podrazumijeva jednokratni prekid rada na radnom mjestu u trajanju do dva sata tijekom radnog vremena.
- (2) Štrajk upozorenja i štrajk solidarnosti moraju se najaviti pismenim putem najkasnije 48 sati prije održavanja, a u prilogu najave organizator štrajka dostavlja odluku o početku štrajka upozorenja ili štrajka solidarnosti.

Članak 13.

(Najava štrajka)

- (1) Organizator štrajka pismenim putem najavljuje štrajk poslodavcu putem štrajkačkog odbora.
- (2) Akt o najavi štrajka iz stavka (1) ovog članka sadrži obrazloženo sporno pitanje.

- (3) Ukoliko nakon isteka roka od 15 dana od dana kada je sporno pitanje upućeno poslodavcu ne dođe do rješavanja spornog pitanja, štrajkački odbor dostavlja poslodavcu obavijest o početku štrajka i Odluku o stupanju u štrajk najkasnije 48 sati unaprijed.

Članak 14.

(Odluka o stupanju u štrajk)

- (1) Odluka o stupanju u štrajk sadrži:
 - a) naziv organizatora štrajka;
 - b) dokaz o registraciji organizatora štrajka;
 - c) sporna pitanja zbog kojih se organizira štrajk i razlozi stupanja u štrajk, s obrazloženjem;
 - d) zahtjeve sudionika u štrajku;
 - e) vrijeme početka štrajka;
 - f) mjesto održavanja štrajka;
 - g) imena i prezimena članova štrajkačkog odbora.
- (2) Odluku iz stavka (1) ovoga članka potpisuju članovi štrajkačkog odbora.

Članak 15.

(Minimum radnog procesa)

- (1) Minimum radnog procesa utvrđuje se aktom koji donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine u obliku odluke, na temelju prethodno dostavljenog prijedloga poslodavca za koji je pribavljena suglasnost sindikata, radi zaštite javnog interesa, općeg interesa građana, opće sigurnosti, sigurnosti osoba i imovine, vodeći posebno računa o tome da se moraju osigurati nesmetani uvjeti života, rada i kretanja osoba, roba i usluga.
- (2) Zaposleni ne mogu započeti štrajk prije utvrđivanja minimuma radnog procesa.
- (3) Poslodavac može rasporediti zaposlene na odgovarajuća radna mjesta kako bi se osigurao minimum radnog procesa za vrijeme trajanja štrajka ako do početka štrajka ne dođe do rješavanja spora mirnim putem.
- (4) Poslodavac ne može odrediti članove štrajkačkog odbora da rade u smislu stavka (1) ovoga članka bez suglasnosti štrajkačkog odbora.
- (5) Za vrijeme trajanja štrajka, poslodavac i organizator štrajka dužni su surađivati radi osiguranja minimuma radnog procesa.

Članak 16.

(Odgovornost organizatora štrajka za sigurnost)

- (1) Zaposleni koji stupaju u štrajk odlukom štrajkačkog odbora osnivaju posebno tijelo između zaposlenih koje je dužno za vrijeme trajanja štrajka pružiti sigurnost na mjestima održavanja štrajka, i to pred ulazom i u krugu poslovnih prostorija poslodavca.
- (2) Odluka o formiranju posebnog tijela iz stavka (1) ovoga članka dostavlja se sudionicima u štrajku i poslodavcu u roku u kojem se dostavlja pisana odluka o stupanju u štrajk, kao njezin sastavni dio ili kao poseban akt za vrijeme trajanja štrajka.
- (3) Odluka iz stavka (2) ovoga članka mora biti obrazložena i sadržavati broj i imena zaposlenih - članova posebnog tijela za sigurnost.
- (4) Posebno tijelo iz stavka (1) ovoga članka ne može:
 - a) primjenjivati fizičku prisilu;
 - b) postavljati fizičke prepreke ili blokade na prilazu poslu zaposlenima koji žele raditi;
 - c) prijetiti ili vrijeđati zaposlene i poslodavca i
 - d) sprječavati poslodavca u obavljanju djelatnosti.

Članak 17.

(Prestanak štrajka)

- (1) Štrajk prestaje odustajanjem od štrajka organizatora štrajka, neposrednim sporazumom stranaka u sporu, odlukom vijeća

za mirno rješavanje spora iz članka 10. ovoga zakona ili odlukom suda.

- (2) Za svaki novi štrajk organizatori štrajka dužni su donijeti novu odluku o štrajku.

POGLAVLJE V. PRAVA I OBVEZE ZAPOSLENIH I POSLODAVCA

Članak 18.

(Zaštita prava zaposlenih)

- (1) Organiziranje štrajka, odnosno sudjelovanje u štrajku koji je organiziran u skladu s odredbama ovoga zakona, ne predstavljaju povredu obveza iz radnog odnosa niti može biti osnova za utvrđivanje disciplinske ili materijalne odgovornosti.
- (2) Za vrijeme štrajka, zaposleni ostvaruju prava po osnovi rada, osim prava na plaću i naknade po osnovi prisutnosti na poslu, u skladu s propisima kojima se uređuje navedeno područje.
- (3) Zaposleni koji za vrijeme štrajka rade, kao i zaposleni koji rade kako bi se ispunili zahtjevi minimuma radnog procesa, ostvaruju sva prava po osnovi rada prema važećim propisima.
- (4) Organizatori štrajka, odnosno sudionici u štrajku koji nije organiziran u skladu s ovim zakonom, ne uživaju zaštitu iz ovog članka.

Članak 19.

(Obveze organizatora štrajka i sudionika u štrajku)

- (1) Organizator štrajka i zaposleni koji sudjeluju u štrajku dužni su organizirati i voditi štrajk na način kojim se ne ugrožava sigurnost osoba, imovine i zdravlje ljudi, onemogućava nanošenje štete, kako bi se po okončanju štrajka omogućio nesmetan nastavak rada.
- (2) Organizator štrajka i zaposleni koji sudjeluju u štrajku ne mogu sprječavati poslodavca da koristi sredstva kojima obavlja zakonom propisane djelatnosti.
- (3) Organizator štrajka i zaposleni koji sudjeluju u štrajku ne mogu sprječavati zaposlene koji ne sudjeluju u štrajku da rade.

Članak 20.

(Odgovornost zaposlenih)

- (1) Zaposleni je odgovoran za težu povredu službene ili radne dužnosti:
- a) ako organizira ili sudjeluje u štrajku kojim se ugrožava sigurnost ljudi i imovine ili zdravlje ljudi, nanosi šteta i onemogućava nastavak rada po okončanju štrajka (članak 19. stavak (1));
- b) ako sprječava poslodavca da koristi i raspolaze sredstvima kojima obavlja djelatnost (članak 19. stavak (2));
- c) ako sprječava zaposlene koji ne sudjeluju u štrajku da rade (članak 19. stavak (3));
- d) ako odbije raditi u smislu članka 15. ovoga zakona;
- e) ako sprječava zaposlenika da sudjeluje u štrajku na način da ga zastraši prijetnjom, mobingom, ponižava ili na drugi neprimjeren način onemogućava da štrajka.
- (2) Zaposleni iz stavka (1) ovog članka mogu se suspendirati do okončanja disciplinskog postupka u skladu s odredbama članka 63. stavak (1) Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10 i 32/13).

Članak 21.

(Obveze poslodavca)

- (1) Za vrijeme štrajka organiziranog pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom poslodavac ne može zaposliti osobe koje bi

zamijenile sudionike u štrajku, osim ako je ugroženo izvršenje međunarodnih obveza i osiguranje minimuma radnog procesa.

- (2) Poslodavcu nije dopušteno sprječavati zaposlene da organiziraju i sudjeluju u štrajku organiziranom u skladu s ovim zakonom, kao ni primjenjivati mjere prisile radi okončanja štrajka, te predvidjeti povoljniju zaradu po osnovi nesudjelovanja u štrajku ili druge povoljnije uvjete rada za zaposlene koji ne sudjeluju u štrajku.

POGLAVLJE VI. NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA

Članak 22.

(Inspeksijski nadzor)

Nadzor nad primjenom ovoga zakona provodi Upravni inspektorat Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine.

Članak 23.

(Sudska zaštita)

- (1) Poslodavac može podnijeti tužbu za utvrđivanje zakonitosti štrajka pred Sudom Bosne i Hercegovine ako smatra da štrajk nije organiziran u skladu s ovim zakonom.
- (2) Postupak pokrenut povodom tužbe iz stavka (1) ovoga članka smatra se hitnim postupkom.

POGLAVLJE VII. KAZNE NE ODREDBE

Članak 24.

(Kazne za poslodavca)

Novčanom kaznom u iznosu od 250,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se odgovorna osoba kod poslodavca ako ne postupi u skladu s odredbama ovoga zakona, podzakonskog akta ili onemogućujući upravnom inspektoru provođenje nadzora, u skladu s propisima kojima se uređuje prekršajna odgovornost.

Članak 25.

(Kazne za organizatora štrajka)

Novčanom kaznom u iznosu od 250,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se organizator štrajka koji organizira štrajk suprotno odredbama ovoga zakona, podzakonskog akta ili onemogućujući upravnom inspektoru provođenje nadzora.

POGLAVLJE VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 26.

(Akt o minimumu radnog procesa)

Akt kojim se određuje minimum radnog procesa iz članka 15. ovoga zakona donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine u obliku odluke, na temelju prethodno dostavljenog prijedloga poslodavca za koji je pribavljena suglasnost sindikata, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 27.

(Prestanak važenja propisa)

Stupanjem na snagu ovoga zakona prestaje važiti Zakon o štrajku ("Službeni list SFRJ", broj 23/91, i "Službeni list RBiH", broj 2/92).

Članak 28.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01,02-02-1-24/15

27. svibnja 2016. godine

Sarajevo

Predsjedatelj

Zastupničkog doma

Parlamentarne skupštine BiH

Mladen Bosić, v. r.

Predsjedatelj

Doma naroda

Parlamentarne skupštine BiH

Mr. Ognjen Tadić, v. r.